

V najväčšej kríze vo svojej histórii

Spotrebitelia možno dnes kupujú jedno z posledných slovenských karé. Chov ošípaných na Slovensku totiž prechádza najväčšou ekonomickou krízou vo svojej histórii. Dlhodobý prepád odvetvia znásobili aj dôsledky minuloročnej slintačky a krívačky vo vzťahu k prepadu odbytových cien zvierat. Trhové prostredie a masívne dovozy lacnej bravčoviny im nenahrávajú do kariet ani v tomto roku. Od októbra sú v strate vo výške 17 miliónov eur.

Chovatelia od októbra 2025 predávajú svoje zvieratá hlboko pod výrobnými nákladmi. Na každom kuse prerobia viac ako 32 eur. Celkové straty sektora sa tak za toto obdobie vyšplhali na približne 17 miliónov eur.

O kritickej situácii v sektore chovu ošípaných hovoria ekonomické výsledky: ak sa za posledných desať mesiacov na Slovensku predalo približne 520-tisíc kusov jatočných ošípaných, pri strate viac ako 32 eur na každom zvierati dosahuje kumulovaná strata sektora už 17 miliónov eur. Od októbra 2025 sa ekonomická situácia podnikov s ošípanými neustále zhoršuje a finančné rezervy chovateľov sa postupne vyčerpávajú.

Za desať mesiacov tak sektor prišiel o sumu, za ktorú by bolo možné postaviť modernú farmu, obnoviť desiatky existujúcich chovov alebo vytvoriť rezervu na zvládnutie ďalších kríz. Namiesto investícií však tieto prostriedky nenávratne miznú, keďže trhové prostredie núti chovateľov predávať pod výrobnými nákladmi.

„Sme v situácii, keď už nehovoríme o nižšom zisku. Hovoríme o tom, či slovenské chovy ošípaných vôbec prežijú. Desať mesiacov znášame miliónové straty a naše finančné rezervy sa vyčerpávajú. Každý ďalší deň bez riešenia znamená väčšiu neistotu, či má ešte ekonomický zmysel pokračovať v

chove," upozorňuje František Valášek, predseda Slovenskej asociácie chovateľov ošípaných (asociácia je členom Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory).

Alarmujúca situácia je už na začiatku produkčného cyklu. 25-kilogramové malé prasiatko, tzv. odstavča, sa dnes predáva približne za 31 eur. Táto cena nepokrýva ani náklady na jeho odchov, hoci za jeho produkciou sú týždne práce, kvalitné krmivo, veterinárna a chovateľská starostlivosť o zvieratá. Chovatelia tak prerábajú už na začiatku výrobného cyklu. Strata následne pokračuje až do predaja jatočných ošípaných.

Situáciu navyše zhoršuje sucho a extrémne horúčavy, ktoré negatívne ovplyvnili tohtoročnú úrodu. Nedostatok krmnej pšenice a ďalších krmovín tlačí ich ceny nahor a ďalej zvyšuje výrobné náklady podnikov. Chovatelia sú tak pod dvojitým tlakom – za svoje zvieratá dostávajú nízke ceny, zatiaľ čo náklady na ich chov rastú.

"Slovensko je už dnes v produkcii bravčového mäsa vo veľmi zraniteľnej situácii. Sebestačnosť v chove ošípaných dosahuje približne len 28 %. Pre porovnanie, pri mlieku je to približne 90 %. Ak budú slovenské chovy naďalej zanikať, závislosť našej krajiny od dovozu bravčového mäsa sa bude ešte viac prehľbovať," hovorí Jozef Šumichrast, predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory.

Nízka cena bravčového mäsa v obchode dnes môže spotrebiteľa tešiť. Môže však ísť len o krátkodobú výhodu. Ak slovenskí chovatelia prestanú vyrábať, spotrebiteľ môže prísť o možnosť vybrať si domáce bravčové mäso. Pulty obchodov potom môžu zaplniť takmer výlučne dovážané výrobky, ktorých kvalita môže byť riziková vzhľadom na pôvod mäsa a podmienky výkrmu v domovskej krajine.

„Naše rozhodnutie pokračovať v chove už dnes nie je otázkou odhodlania, ale ekonomického prežitia. Ak chceme, aby sa aj v budúcnosti na pultoch obchodov predávalo slovenské bravčové mäso, musíme slovenským chovateľom dať šancu prežiť," zdôrazňuje František Valášek.

Slovenskí chovatelia preto apelujú aj na spotrebiteľov: Pri nákupe bravčového mäsa hľadajte krajinu pôvodu – Slovensko.